

LOKATORZY PAŁACU STASZICA W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM

1918–1939

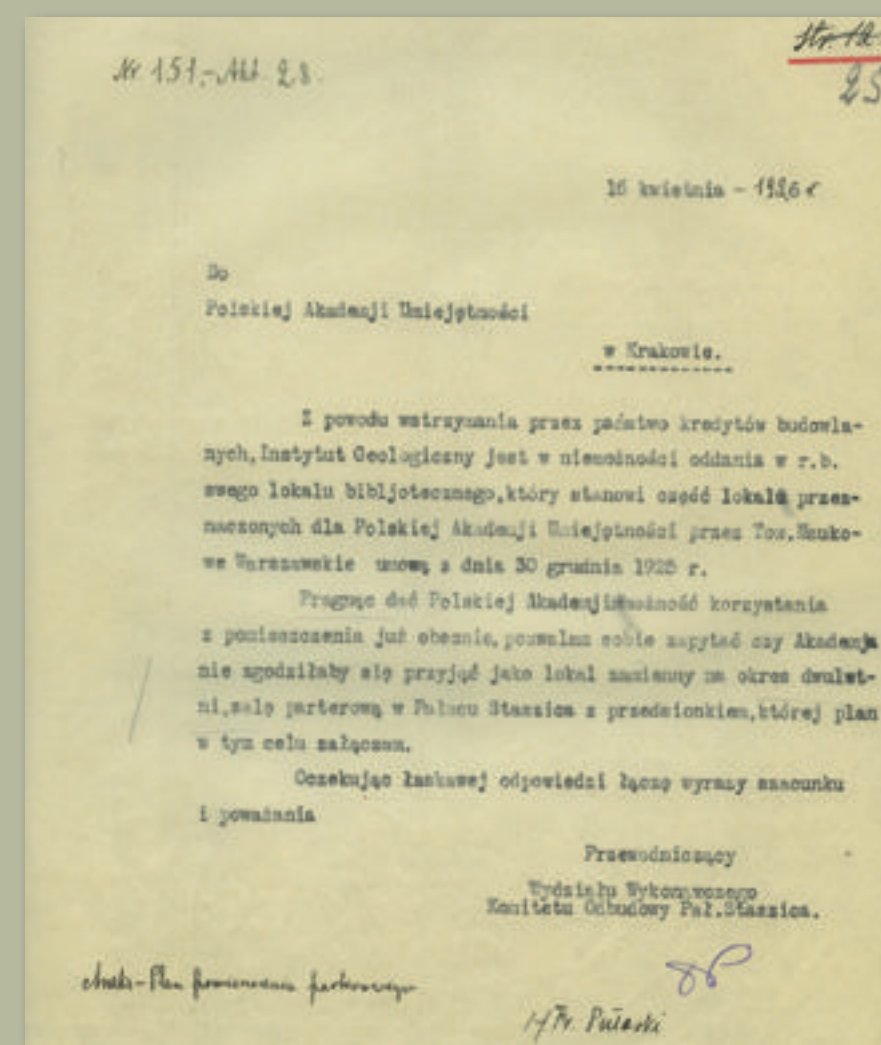
W okresie międzywojennym w Pałacu Staszica, oprócz Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, miały swoje siedziby między innymi następujące instytucje: Instytut Geologiczny, Instytut Francuski, Kasa im. Józefa Mianowskiego, Koło Polek, Muzeum Archeologiczne, Państwowy Instytut Meteorologiczny, Polska Akademia Umiejętności, Towarzystwo Polsko-Amerykańskie, część zakładów naukowych Uniwersytetu Warszawskiego.

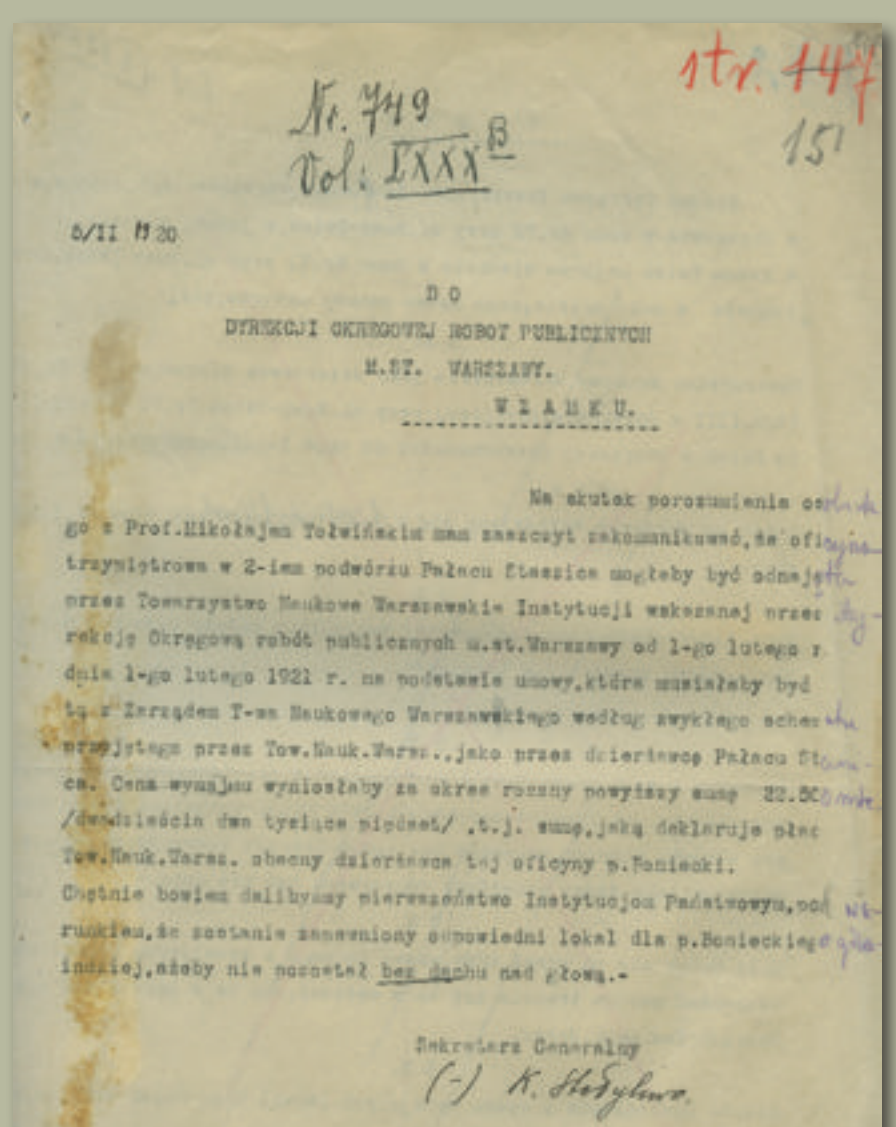
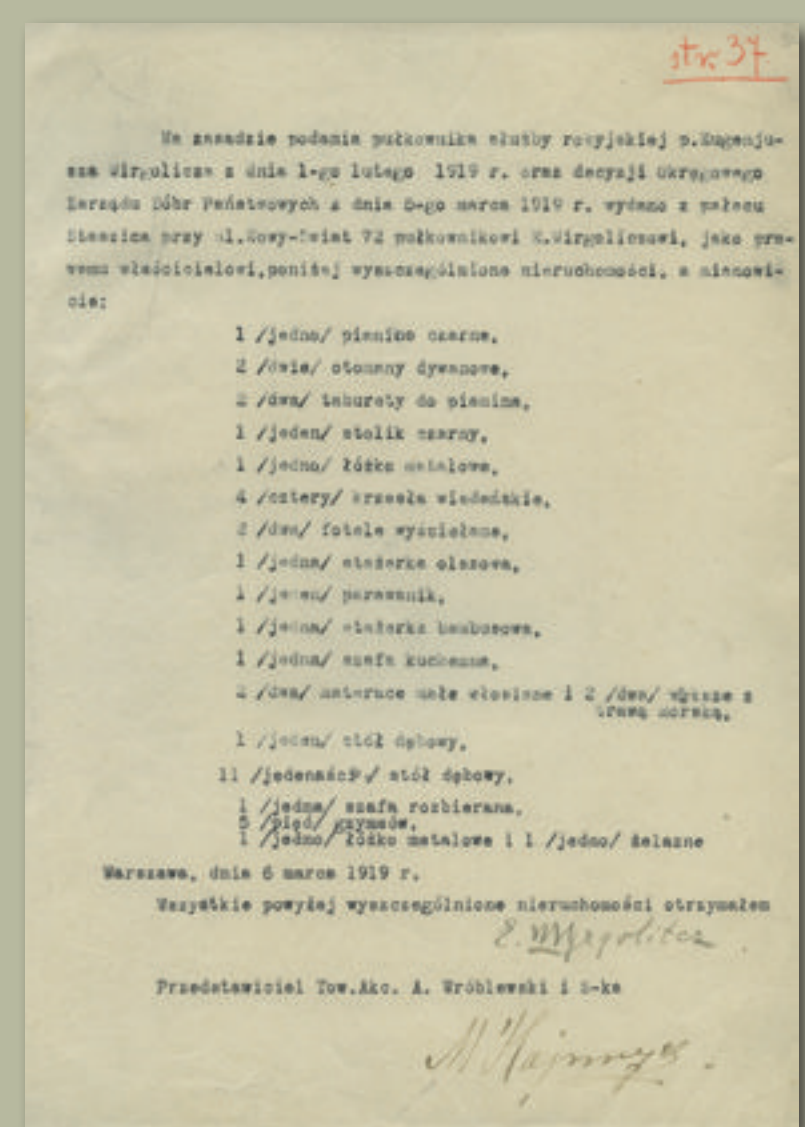
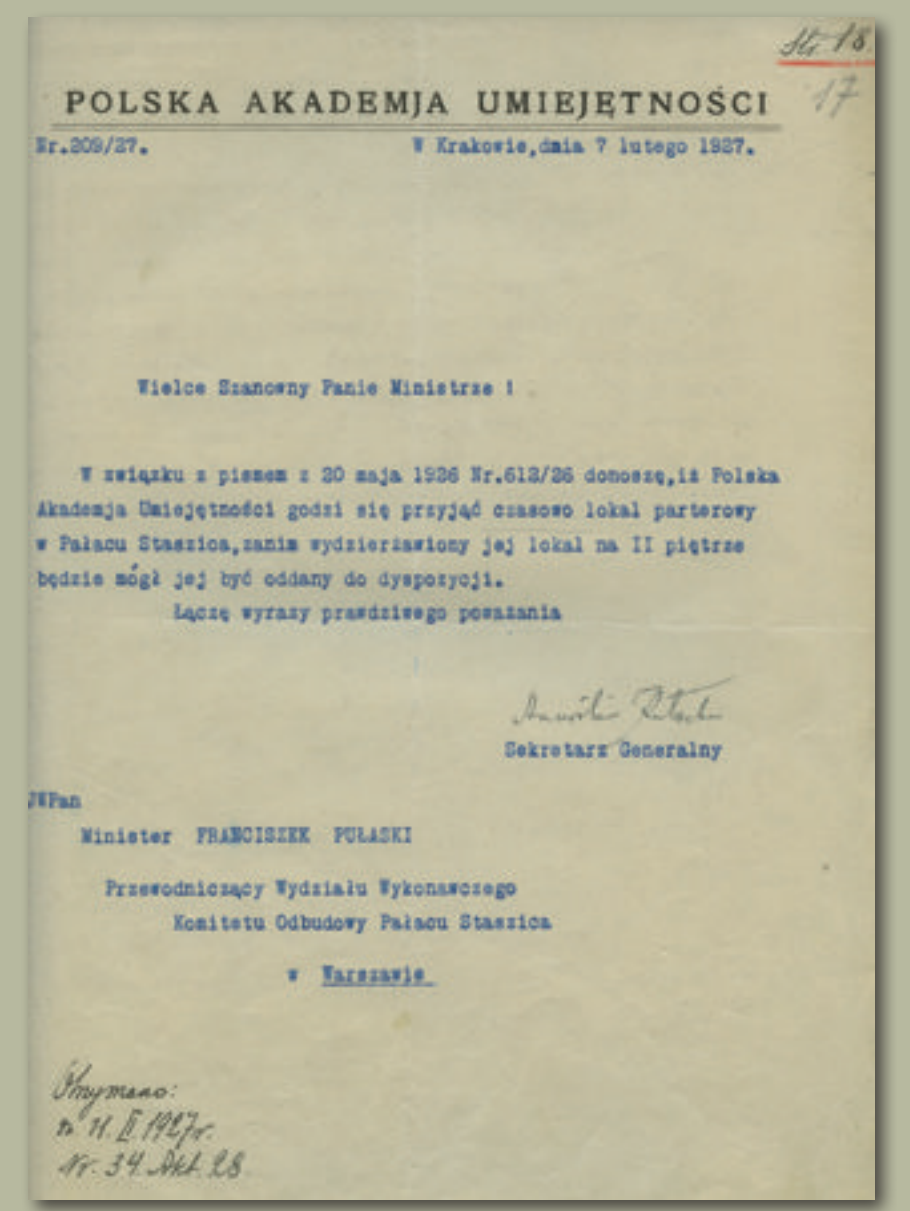
Pałac Staszica, b.d., KLZ

Towarzystwo Naukowe Warszawskie wydzierżawiło Polskiej Akademii Umiejętności umową rejentalną zeznaną u reagenta Paszkowskiego za nr. 3179 dnia 30 XII 1925 r. lokal na II piętrze, składający się z 2 sal, pokoju gościnnego i przedpokojem (176 m²) na 35 lat, t.j. do 20 VI 1960 r., za symboliczną opłatą 15 zł. Motywem tej umowy było wyrażone w art. 2. dążenie TNW, aby w gmachu Staszica stworzyć główne siedzisko najwyższych organizacji naukowych polskich z żywym udziałem dostojnej i znakomitej w narodzie zastępami Polskiej Akademii Umiejętności.

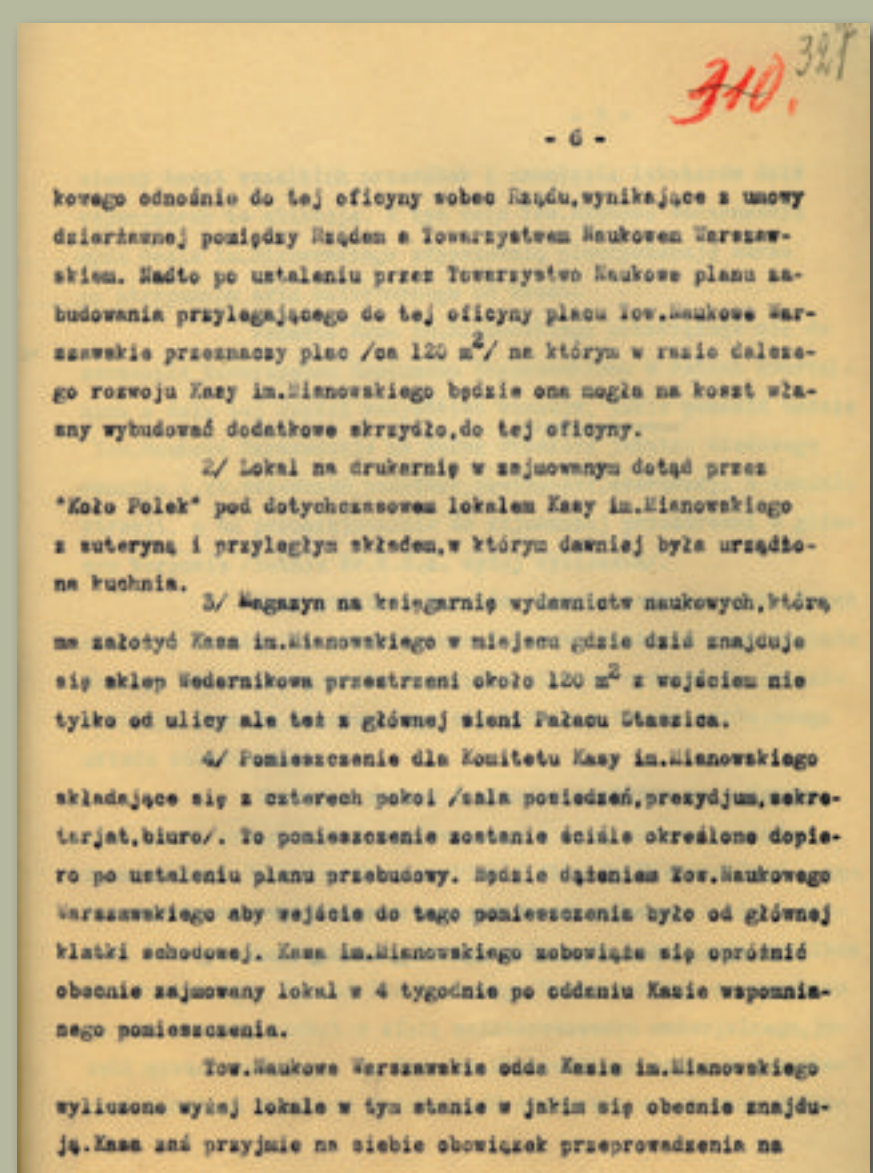
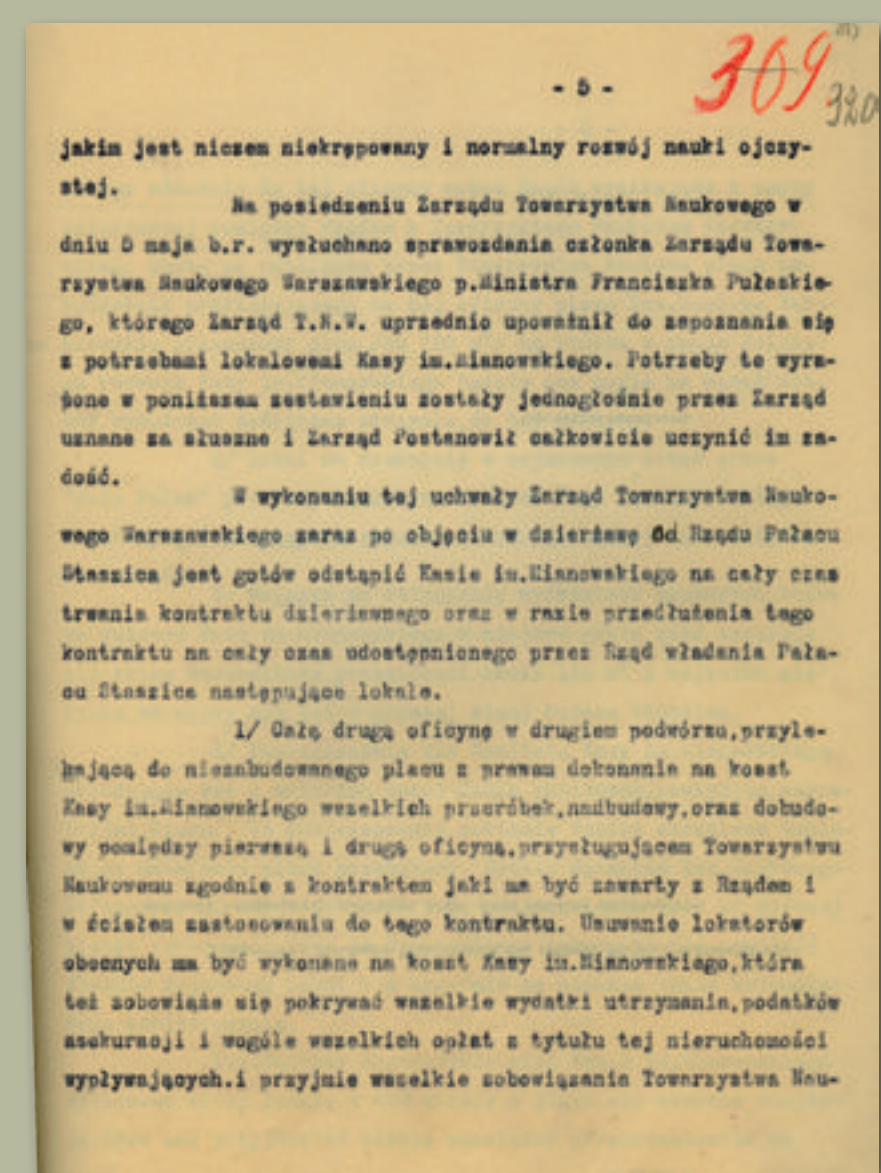
Załącznik do pisma Wydziału Wykonawczego Komitetu Odbudowy Pałacu Staszica, 1927

Sprawa wynajęcia sal w Pałacu Staszica Polskiej Akademii Umiejętności, 1926, 1927, Materiały TNW, APAN, I-2, j. 188, k. 17, 25

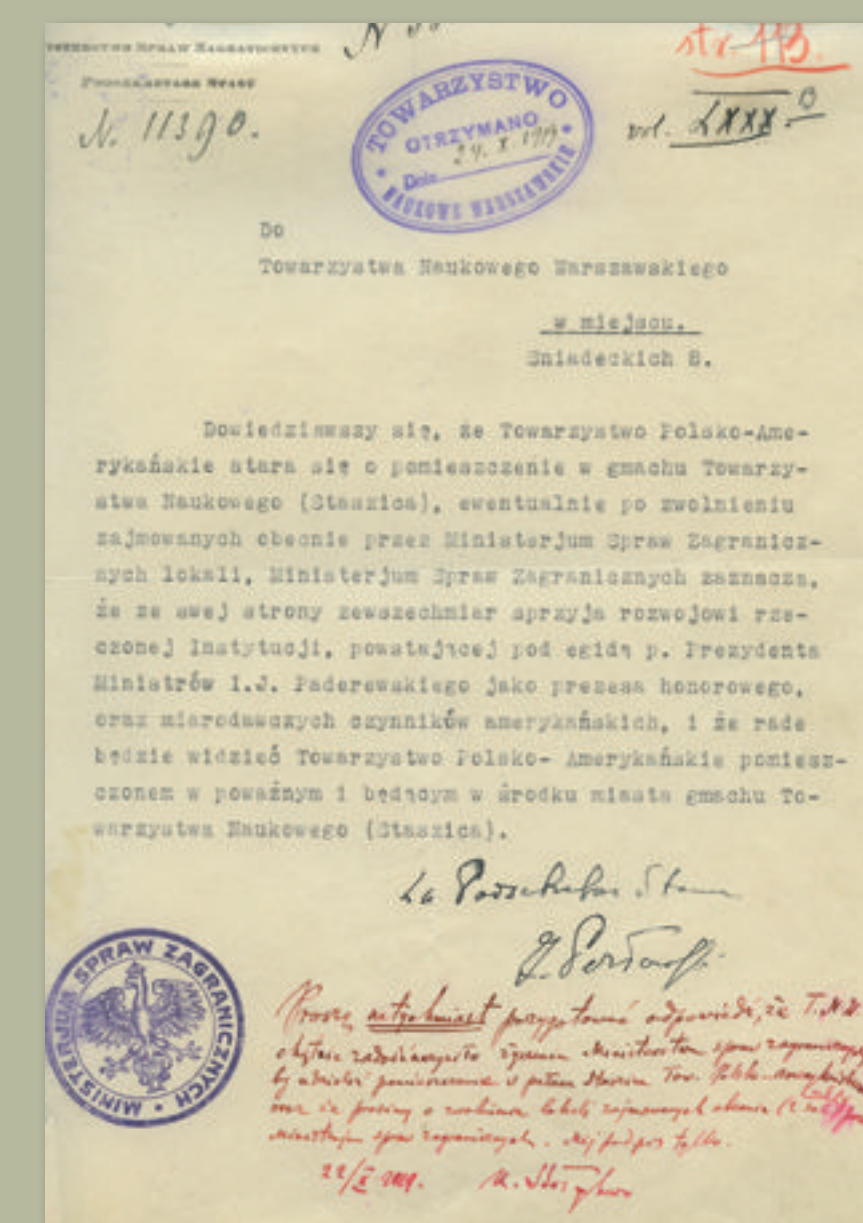
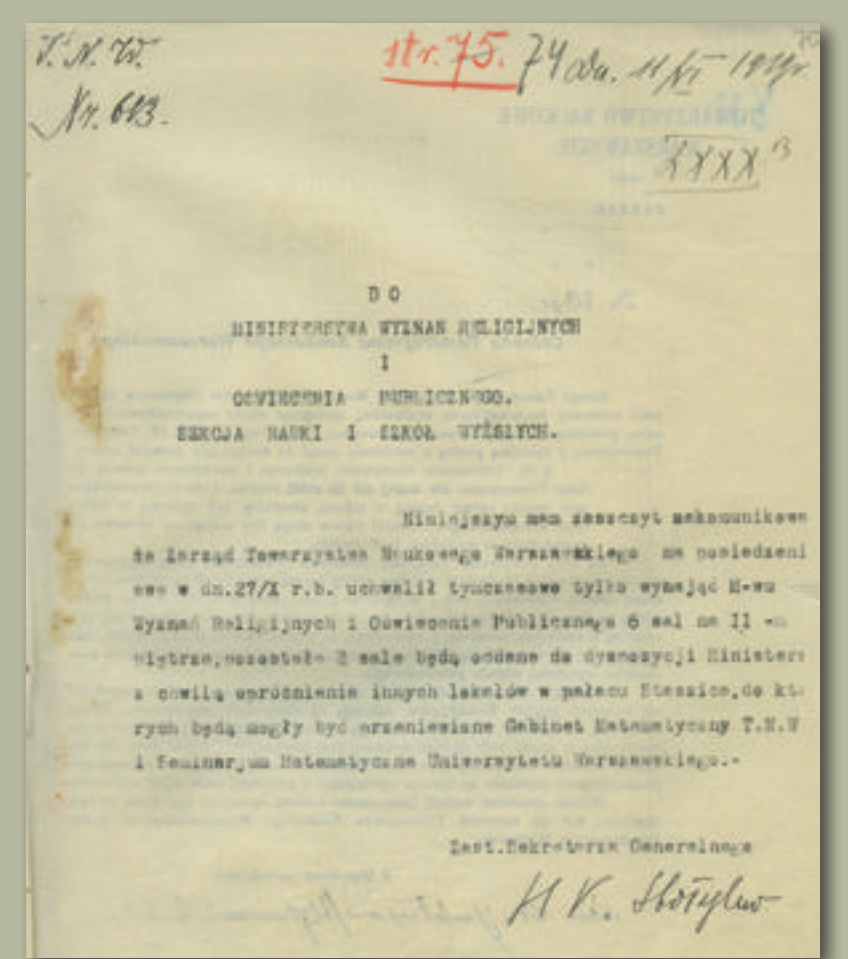
Prywatni lokatorzy Pałacu Staszica, 1919, 1920, 1923, Materiały TNW, APAN, I-2, j. 173, k. 34, 193, 193 v., 197, 251, 359

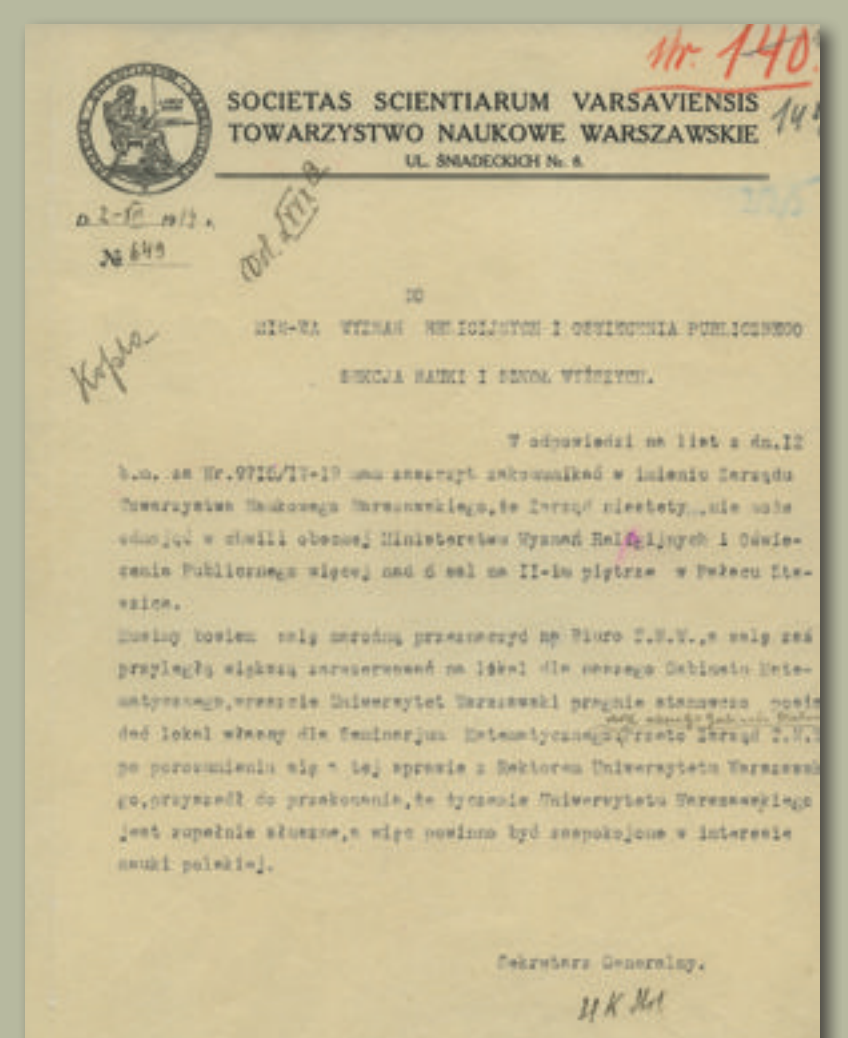
Sprawa wynajęcia sal w Pałacu Staszica Kasie im. Józefa Mianowskiego, 1924, Materiały TNW, APAN, I-2, j. 173, k. 315, 316

Kasa przez długi czas podtrzymywała działalność Towarzystwa, udzielając zasiłków na jego prace badawcze i wydawnictwa.

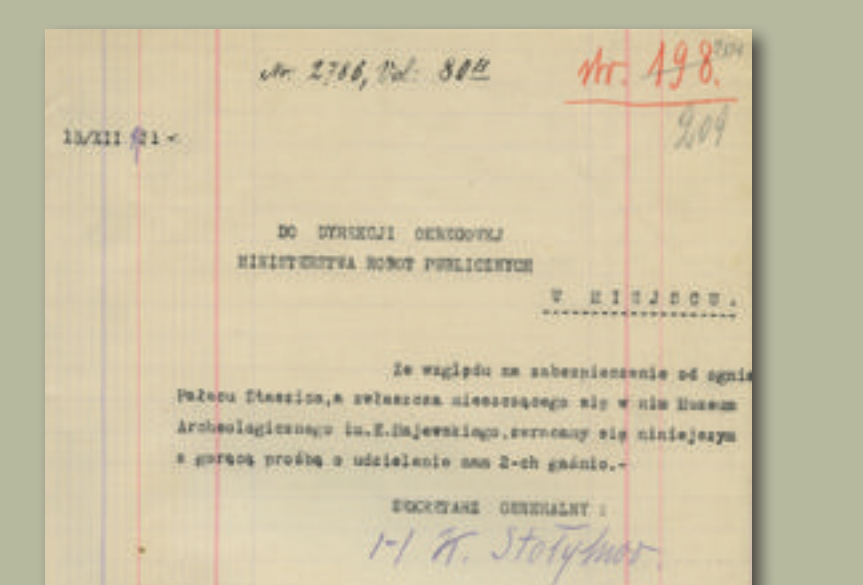
Bogdan Nawroczyński, 1950

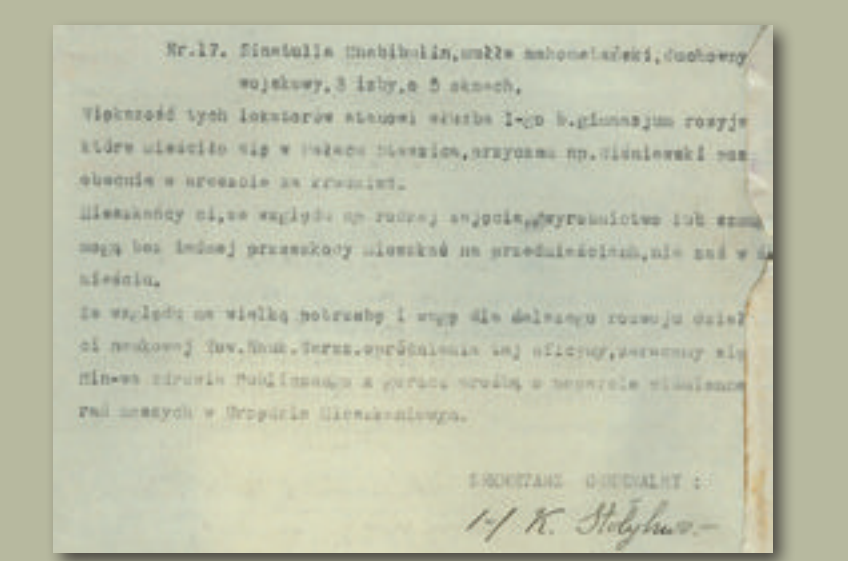
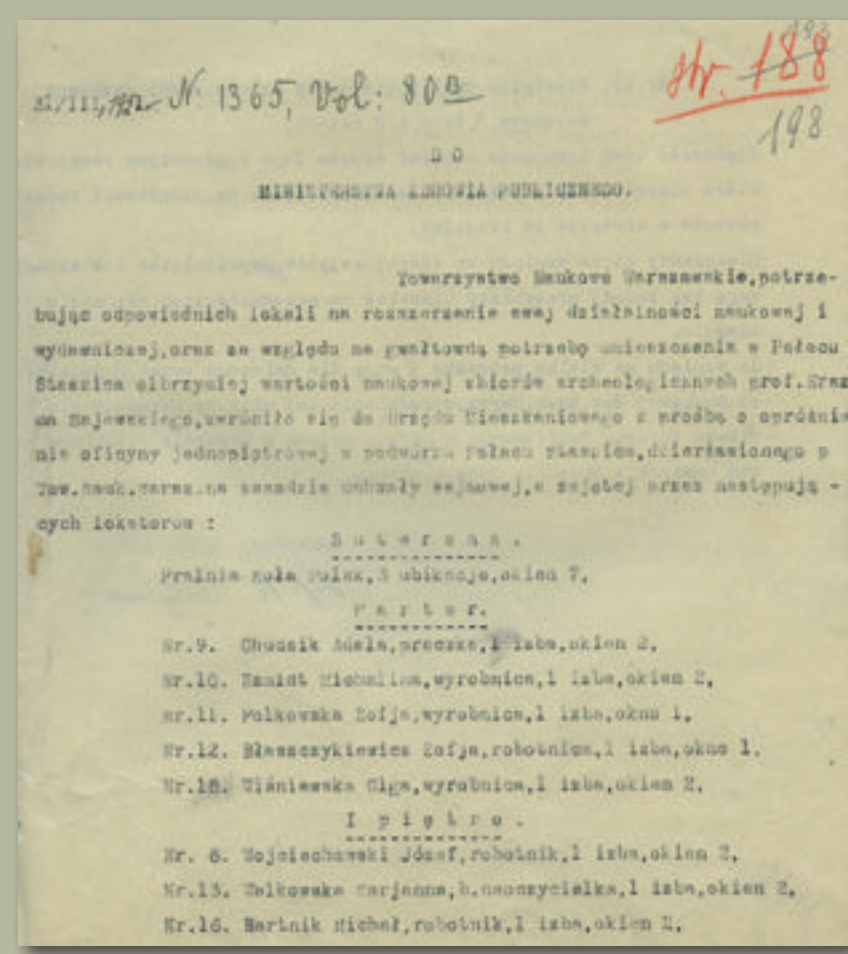
Sprawa wynajęcia sal w Pałacu Staszica Towarzystwu Polsko-Amerykańskiemu, 1919, Materiały TNW, APAN, I-2, j. 173, k. 113

Sprawa wynajęcia sal w Pałacu Staszica zakładom Uniwersytetu Warszawskiego, 1919, Materiały TNW, APAN, I-2, j. 173, k. 70, 140

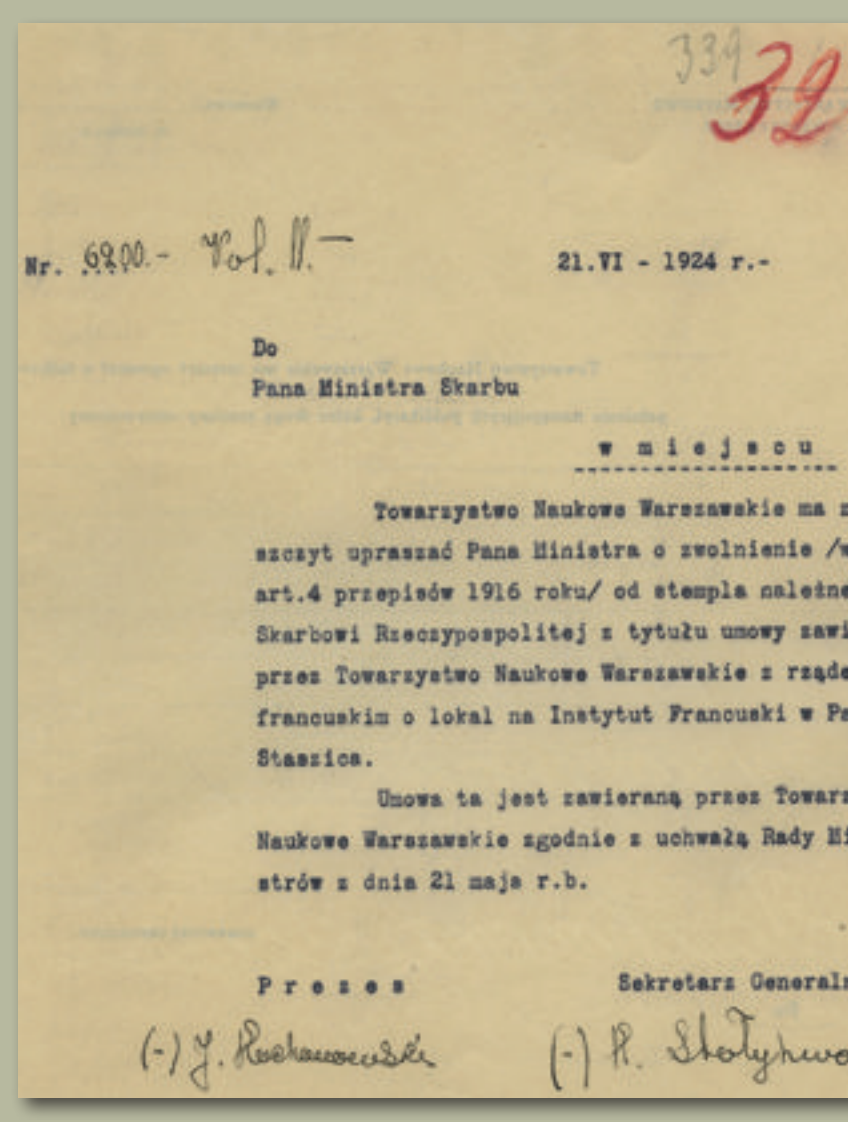

Sprawa wynajęcia sal w Pałacu Staszica Muzeum Archeologicznemu, 1921, Materiały TNW, APAN, I-2, j. 173, k. 204

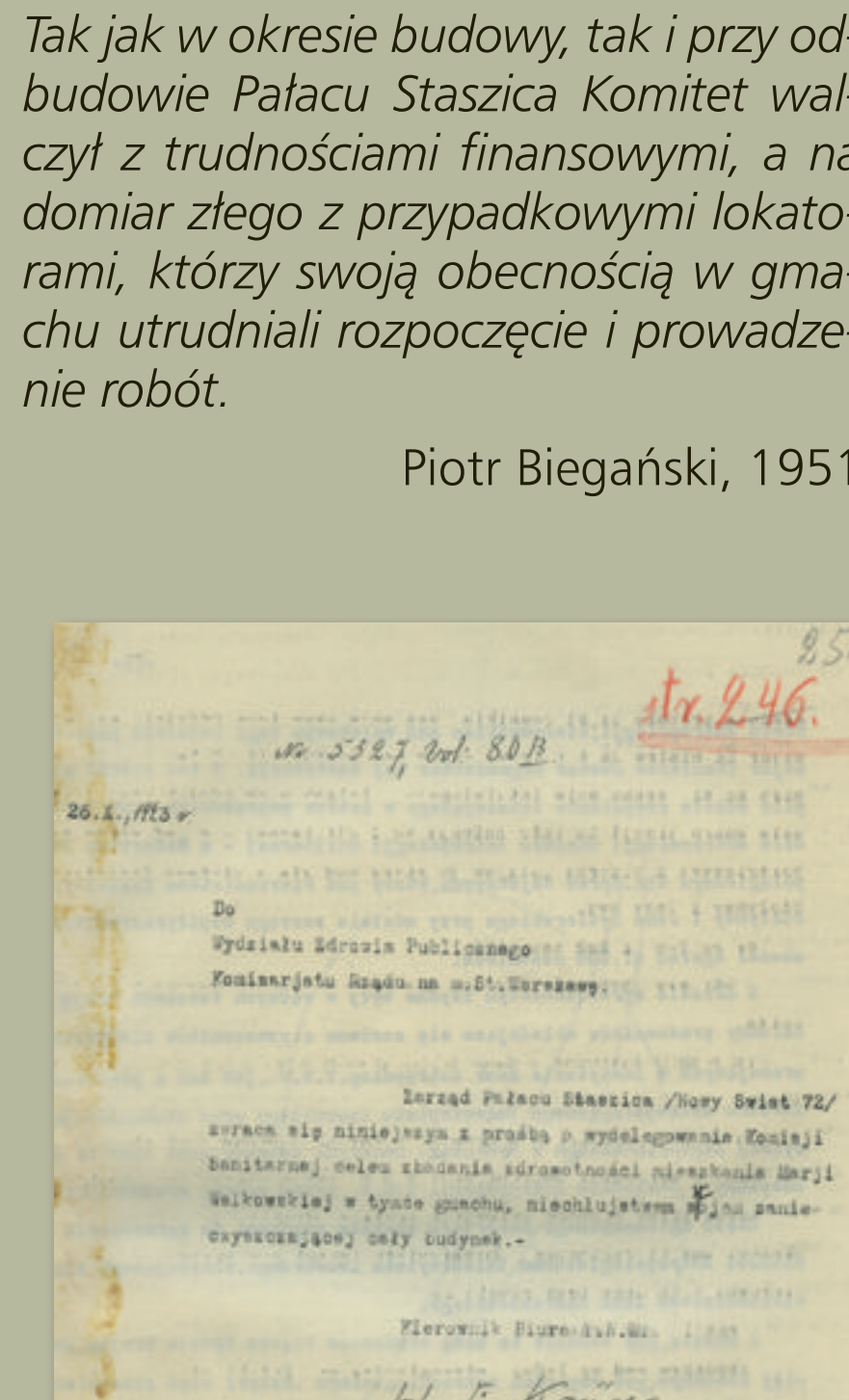

I tu Zarząd Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, powołując się na intencje swych założycieli i wyrażone przez nich wielokrotnie uznanie dla Kasy Pomocy Naukowej im. Dr. J. Mianowskiego, znajdującej też wyraz w „Ustawie Towarzystwa Naukowego” (art. 44), oraz na decyzje Zarządu TNW sprzed czterech lat, pragnie w restytuowanym nauce polskiej Pałacu Staszica dać godną i odpowiadającą jej biurowi i dożytecznemu rozwojowi Kasy im. Mianowskiego stałą dla niej siedzibę. Towarzystwo Naukowe Warszawskie czyni to nawet przed zaspokojeniem własnych potrzeb i w szerszym niż dla siebie rozmiarze, a czyni to w przeświadczeniu, że Kasa Pomocy Naukowej im. Dr. J. Mianowskiego jest także instytucją z tradycją Staszycowskich zrodzoną, a posiadającą wiekopomne zasługi dla nauki polskiej w szczególności w okresie największego ucisku rosyjskiego z czasów cięższych niż te, w których powstało później TNW.

Jan Kochanowski, Kazimierz Stołyhwo, 1924

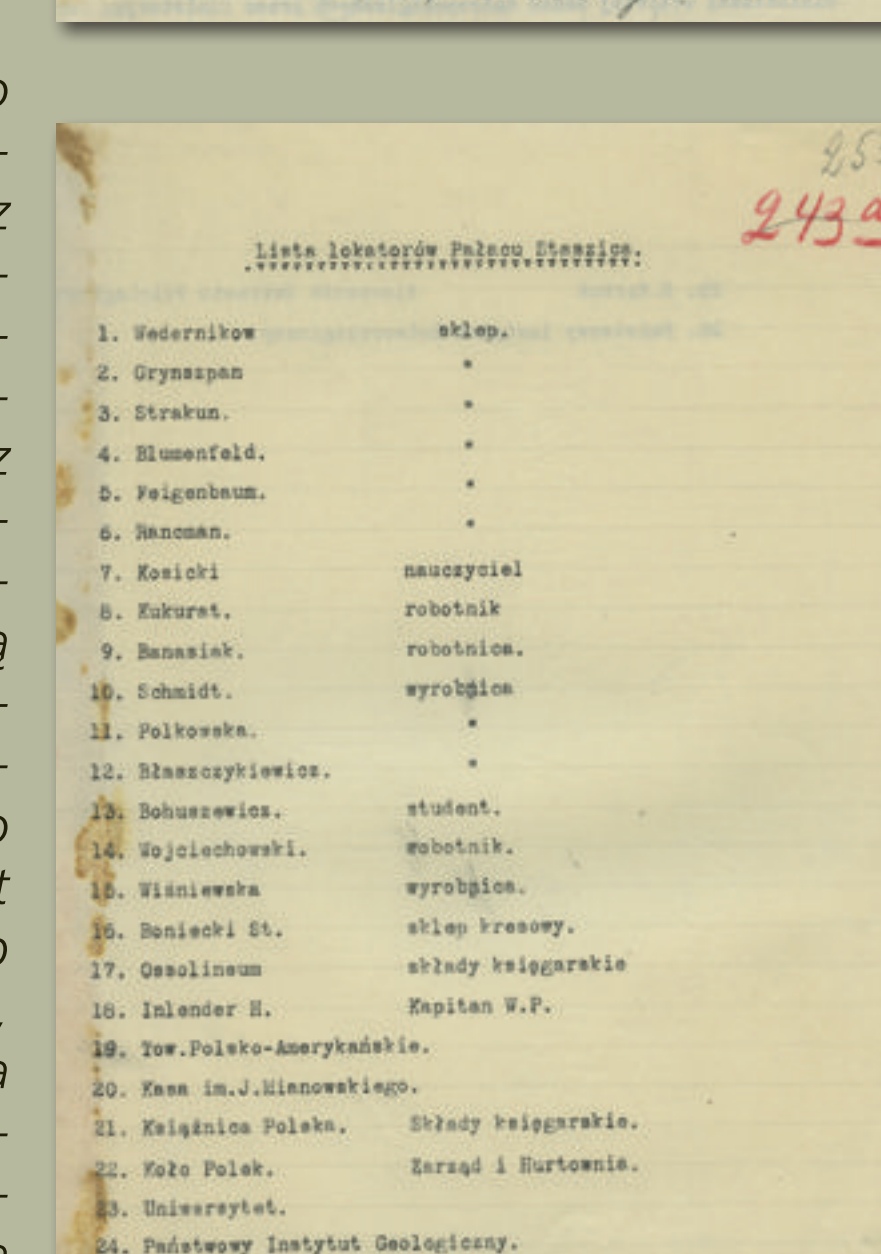

Pałac Staszica po przebudowie według projektu Mariana Lalewicza, przed 2. wojną światową, KLZ

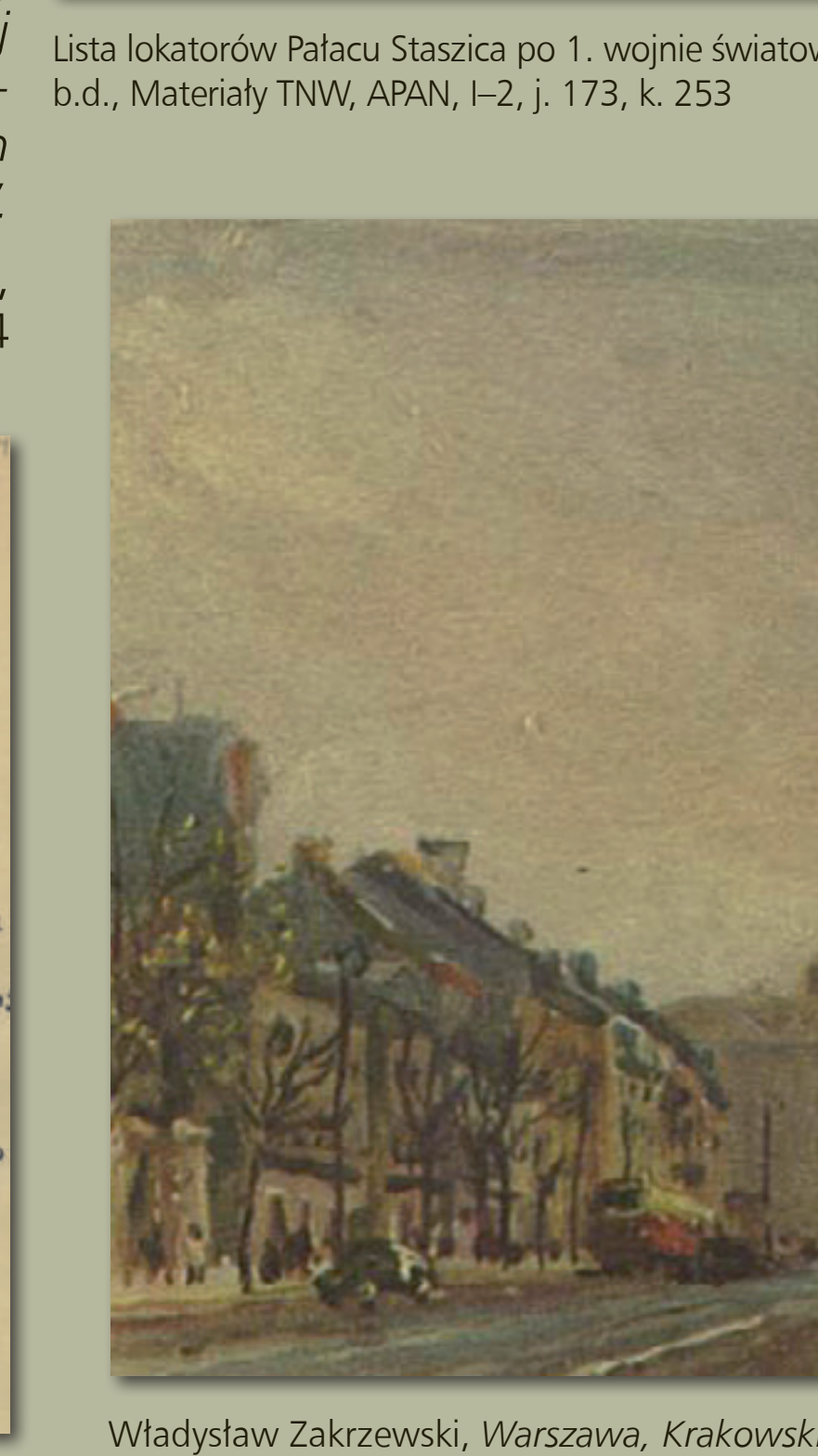

Tak jak w okresie budowy, tak i przy odbudowie Pałacu Staszica Komitet walczył z trudnościami finansowymi, a na domiar złego z przypadkowymi lokatorami, którzy swoją obecnością w gmachu utrudniali rozpoczęcie i prowadzenie robót.

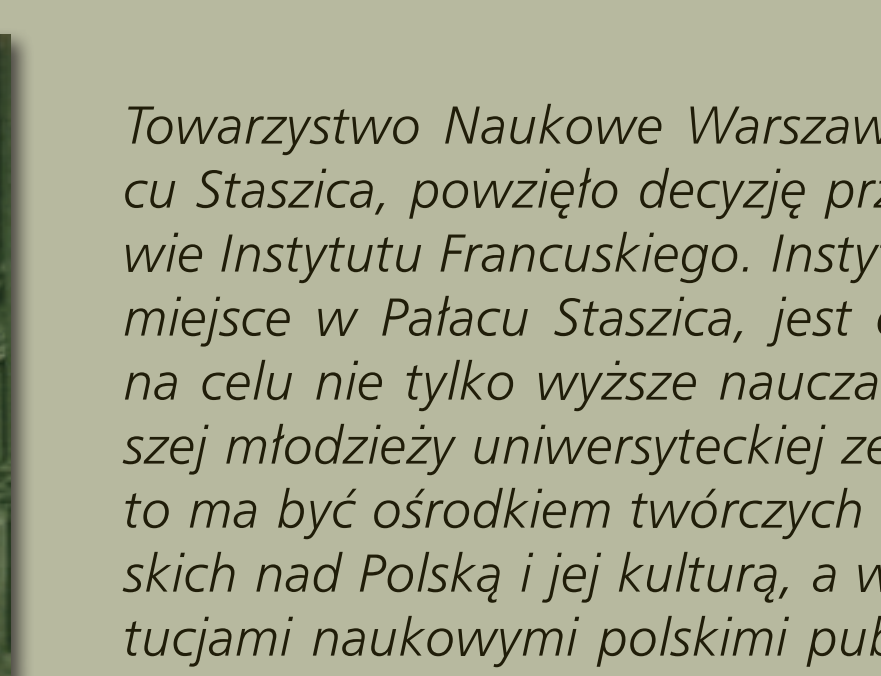
Piotr Biegański, 1951

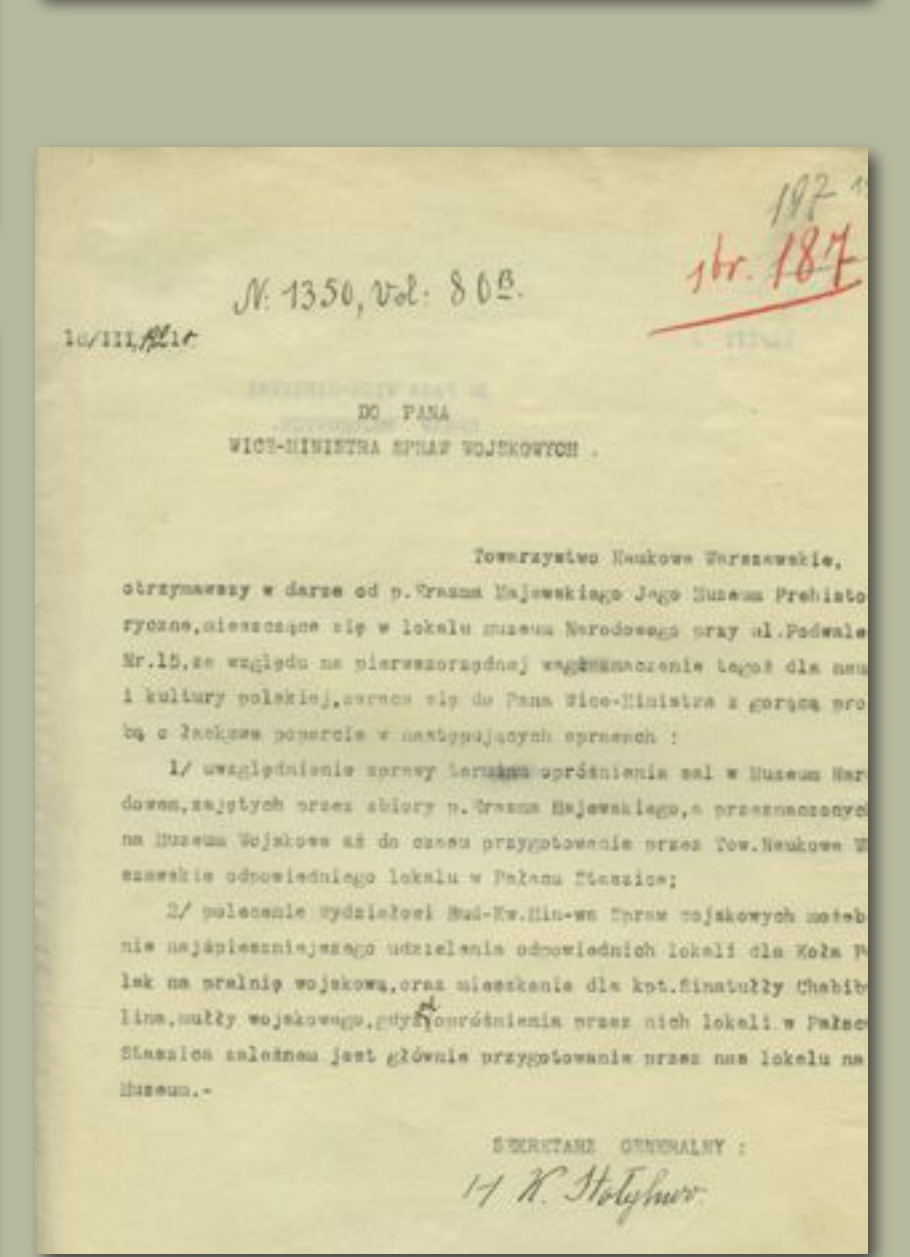
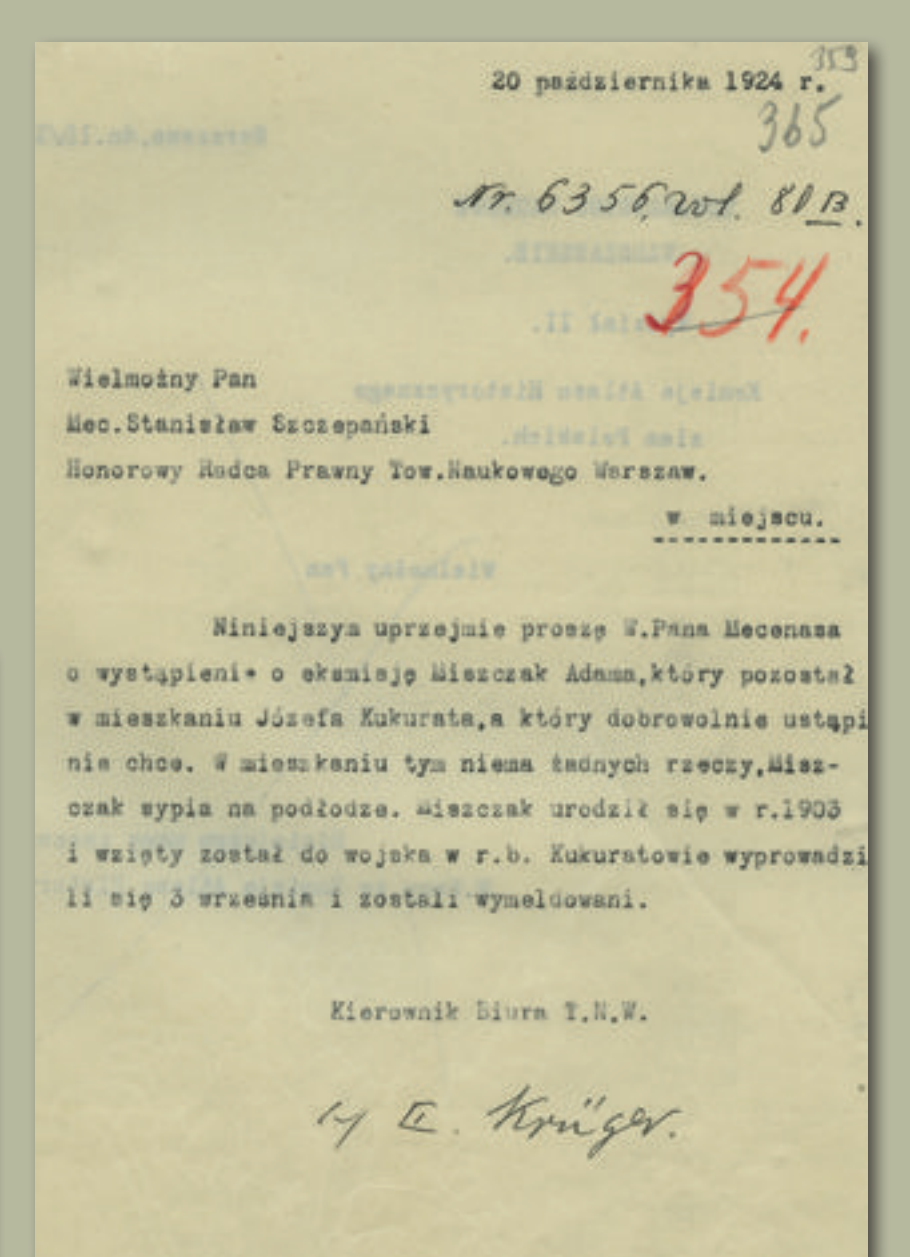
Sprawa wynajęcia sal w Pałacu Staszica Muzeum Archeologicznemu, 1921, Materiały TNW, APAN, I-2, j. 173, k. 192

Lista lokatorów Pałacu Staszica po 1. wojnie światowej, b.d., Materiały TNW, APAN, I-2, j. 173, k. 253

Pałac Staszica po przebudowie według projektu Mariana Lalewicza, przed 2. wojną światową, KLZ

Sprawa wynajęcia sal w Pałacu Staszica Muzeum Archeologicznemu, 1921, Materiały TNW, APAN, I-2, j. 173, k. 192

Pałac Staszica po przebudowie według projektu Mariana Lalewicza, przed 2. wojną światową, KLZ

Towarzystwo Naukowe Warszawskie, z okazji uzyskania od rządu Pałacu Staszica, powzięło decyzję przyczynienia się do powstania w Warszawie Instytutu Francuskiego. Instytucja ta, która już niebawem ma znaleźć miejsce w Pałacu Staszica, jest organem Uniwersytetu Paryskiego i ma na celu nie tylko wyższe nauczanie uniwersyteckie oraz zapoznanie naszej młodzieży uniwersyteckiej ze zdobyciami nauki francuskiej, ale nadto ma być ośrodkiem twórczych badań naukowych dla uczonych francuskich nad Polską i jej kulturą, a wreszcie ma podejmować łącznie z instytucjami naukowymi polskimi publikacje będące wytworem skojarzonych wysiłków polskich i francuskich uczonych.

Franciszek Pułaski, 1924